

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 2P/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120207135
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2022:2120207135.13

Uznesenie

Okresný súd Bratislava I v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa C. G., narodeného XX. XX. XXXX, štátneho občana Slovenskej republiky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, so sídlom Jána Bottu 4, 917 01 Trnava, dieťa rodičov - matky U. Y. S., narodenej XX. XX. XXXX, trvale bytom F. XXX, XXX XX Y., štátna občianka Slovenskej republiky, právne zastúpenej JUDr. Luciou Cepka Zvolenskou, advokátkou, so sídlom Kollárova 17, 917 01 Trnava, IČO: 51 570 441 a otca B. Z. G., narodeného XX.XX. XXXX, trvale bytom XX A. W. B., P., T. B., štátny občan Írska, právne zastúpeného C&T Advokáti s.r.o., advokátskou kanceláriou, so sídlom Fedinova 3b, 851 01 Bratislava, IČO: 51 284 961, o návrhu navrhovateľky, matky o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva, takto

rozhodol:

- I. Okresný súd Bratislava I v y h l a s u j e, že nemá právomoc vo veci konať.
- II. Súd konanie z a s t a v u j e .
- III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

-

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Trnava dňa 14.9.2020, postúpeným Okresnému súdu Bratislava dňa 12.05.2021 sa navrhovateľka domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu: C. G., E..XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletý“) na čas do rozvodu manželstva. V návrhu navrhovateľka, matka maloletého uviedla, že otec a matka, ktorí ako manželia žili v Írsku už nežijú spolu v spoločnej domácnosti, otec sa o maloletého veľmi nezaujímal a platil matke len náklady na maloletého, ktoré postupne znižoval. Podľa matky otec maloletého bol agresívny, vyhazoval ju z domu spolu s maloletým, preto bola nútená sa vrátiť na Slovensko. V návrhu matka uviedla, že sa na Slovensko presťahovala z Írska po dohode s otcom maloletého. Tvrdila, že otec nevie, čo je to zodpovednosť za dieťa, je pracovne vyťažovaný a onkologický pacient v recesii. Maloletého matka prihlásila do predškolského zariadenia na Slovensku, má tú zdravotnú starostlivosť a je adaptovaný na Slovensku. Maloletého navrhla zveriť na čas do rozvodu do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Domáhala sa tiež určenia výživného otcovi v sume 2 000 eur (podľa obsahu mesačne) odo dňa právoplatnosti rozhodnutia s tým, že suma 1 500 eur je bežné výživné, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky a suma 500 eur je určená na tvorbu úspor maloletého, ktoré je otec povinný poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci na osobitný účet maloletého, ktorý v prospech maloletého zriadi matka. Styk otca s maloletým nežiadala upraviť.

2. Súd, skúmajúc podmienky konania sa v prvom rade zaoberal otázkou, či je v jeho právomoci konať a rozhodnúť o návrhu navrhovateľky, matky maloletého, pričom zo súvisiaceho súdneho spisu sp.

zn. 3P/47/2020 bolo zistené, že tunajší súd v konaní vedenom pod sp. zn. 3P/47/2020 o návrhu navrhovateľa na nariadenie návratu maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, uznesením sp. zn. 3P/47/2020-776 zo dňa 16.11.2020, právoplatným dňa 18.11.2021 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 20CoP/142/2021-999 zo dňa 13.10.2021 nariadil návrat maloletého do krajiny jeho obvyklého pobytu, do Írskej republiky. V tejto súvislosti bolo matke dotknutím rozhodnutím súdu nariadené, aby maloleté dieťa navrátila na územie Írskej republiky do piatich dní odo dňa právoplatnosti uznesenia (výrok II. uznesenia). Pre prípad, že matka maloleté dieťa v súlade s výrokom II. uznesenia na územie Írskej republiky nenavrátia, súd oprávnil otca po uplynutí stanovenej lehoty maloleté dieťa prevziať za účelom jeho navrátenia do krajiny obvyklého pobytu maloletého dieťaťa, t.j. na územie Írskej republiky. (č.l. 426). Ako vyplynulo zo žiadosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trnave zo dňa 02.12.2021, č. ČVS:ORP-1663/2-VYS-TT-2021 otec maloleté dieťa v zmysle právoplatného uznesenia súdu prevzal a vrátil sa s ním na územie Írska. (č.l.454).

V kontexte s uvedeným rozhodnutím bolo konajúcim súdom ustálené, že krajinou obvyklého pobytu maloletého je v danom prípade Írska republika.

3. Podľa čl. 7 ods. 2 druhej vety Ústavy Slovenskej republiky, „právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky“.

4. Týmto právne záväzným aktom v predmetnej veci je Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27.11.2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej len „Nariadenie“), ktoré má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, preto je ho potrebné aplikovať prednostne podľa čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a je priamo vykonateľné v členských štátoch Európskej únie s výnimkou Dánska.

5. Podľa čl. 12 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí prijatého v Haagu dňa 25.10.1980, publikovaného v oznámení Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky pod č. 119/2001 Z. z. (ďalej len „Dohovor“), ak bolo dieťa neoprávnené premiestnené alebo zadržané podľa čl. 3 a v deň začatia konania pred justičným alebo správny orgánom zmluvného štátu, v ktorom sa dieťa nachádza, neuplynula odo dňa neoprávneného premiestnenia alebo zadržania lehota jedného roka, nariadi príslušný orgán okamžite návrat dieťaťa.

6. V zmysle článku 11 ods. 1 Nariadenia, keď fyzická osoba alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo, podá žiadosť na príslušné orgány členského štátu o vydanie rozsudku podľa Dohovoru, aby dosiahla návrat dieťaťa, ktoré bolo neoprávnené premiestnené alebo zadržané v inom členskom štáte ako členskom štáte, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, uplatňujú sa odseky 2 až 8 článku 11 Nariadenia.

7. Podľa článku 17 Nariadenia, ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať, a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

8. Podľa § 161 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

9. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

10. Podľa Článku 72 Nariadenia, toto nariadenie sa uplatňuje od 01. marca 2005 a je záväzné vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.

11. Podľa Článku 100 Nariadenia rady (EÚ)2019/1111 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a medzinárodných únosoch detí zo dňa 25. júna 2019 sa „nové“ Nariadenie vzťahuje na konania začaté najskôr 1. augusta 2022, teda na toto konanie, začaté 14. septembra 2022 sa nevzťahuje.

12. Pri skúmaní podmienok konania súd ako vyplýva z vyššie uvedeným skutkových a právnych záverov zistil, že v danom prípade ide o taký nedostatok podmienky konania, pre ktorý nemožno v konaní ďalej pokračovať. Súd skúma, či je daná jeho právomoc ef offo v každom štádiu konania. Ak vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví. Slovenské súdy nemajú v zmysle článku 12 Dohovoru (citovaný v odseku 5) právomoc v danej veci konať. Zo skutočností, ktoré súd počas tohto konania zistil, v nadväznosti na rozhodnutie vydané Okresným súdom Bratislava I v konaní sp. zn. 3P/47/2020, ktorým bol nariadený návrat maloletého do krajiny obvyklého pobytu, do Írskej republiky, potvrdené rozhodnutím Krajského súdu Bratislava č.k. 20CoP/142/2021, právoplatné dňa 18.11.2021 súd v zmysle článku 17 Nariadenia (odsek 7) vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať a to z dôvodu, že ide o vec ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, a to Írska, preto konanie vedené pod sp. zn. 2P/33/2021 postupom podľa § 161 ods. 2 CSP (ods. 9) zastavil. Tunajší súd bol v zmysle Nariadenia príslušný výlučne na rozhodovanie v návratovom konaní. Navrhovateľka má právo podať návrh na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na príslušný súd štátu, kde má maloleté dieťa obvyklý pobyt, teda na príslušný súd v Írsku.

12. V nadväznosti na uvedené, súd postupom podľa článku 17 Nariadenia (odseky 4 a 7) rozhodol tak, že vo výroku I. vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať a vo výroku II. z dôvodu, že v danej veci nie sú splnené podmienky konania postupom podľa § 161 ods. 2 CSP konanie zastavil.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.